

Reportáž z pražského festivalu LGBTQ hrdosti

NÁBOŽENSTVÍ NA PRAGUE PRIDE

Barbara Oudová Holcátová

Ve dnech 5.–11. srpna se v Praze konal již 14. ročník festivalu Prague Pride. Začal, jako tradičně, již den předem v neděli zahajovací bohoslužbou v evangelickém kostele sv. Martina ve Zdi. Tentokrát to ovšem byla předzvěst příštích dní, protože letos byl program Prague Pride na nábožensky – zejména křesťansky – laděná témata opravdu bohatý.

Bohoslužby na závěr festivalu Prague Pride. Farářka Vymětalová, Zdeněk Turek a farář Vymětal. Foto: Jan Haken.

Prvním z takto zaměřených bodů v bohatém edukativním programu Prague Pride byla přednáška Věty Tydlidátové na téma *Žena a rodina v hebrejské Bibli a v rabínské tradici*. Tato přednáška se jako jediná netýkala křesťanství. Nejbohatší teologický program se ale rozběhl v pátek, kdy za sebou následovaly hned tři pořady: nejprve debata na téma *Žehnání lásky: cesta k inkluzi v církvích*, poté přednáška německého římskokatolického morálního teologa Stephana Goertze *Manželství stejnopohlavních párů v pohledu dnešních teologií*, a nakonec projekce jednoho dílu z projektu *Víra v barvách duhy* a diskuse nad ním.

V úvodní debatě, kterou moderoval Jaroslav Reichl Lorman, diskutovali zástupci Českobratrské církve evangelické (Eliška Vančová), Římskokatolické církve (Zdeněk Jančařík) a Starokatolické církve (Petr Miencil). Na vybraných církvích vynikly kontrasty mezi různými křesťanskými přístupy. Jako v mnoha pořadech pro širokou veřejnost však nastal drobný problém s tím, nakolik je o těchto rozdílech publikum informováno, a nakolik

tedy rozumí kontextu či přímo významu některých pojmů, které diskutující používali. Například teologie manželství evangelické církve se od dvou zastoupených katolických velmi liší, což se publiku odhalovalo až v průběhu debaty, a význam některých pojmů – jako například co znamená, zda manželství je či není svátost – zůstal asi řadě posluchačů neobjasněn. Debata nicméně právě pro nepoučenou veřejnost podstatně přispěla

k tomu, že se rozmělnil dojem obecného křesťanství, které má na LGBTQIA+ problematiku jednotný názor.

Přednáška Stephana Goertze, simultánně tlumočená z němčiny do češtiny, byla pokud jde o úroveň odbornosti nastavena pro posluchače, kteří mají již nějaké základní znalosti o křesťanství, a zaměřovala se – možná nečekaně vzhledem k názvu – na historický vývoj římskokatolického pohledu na stejnopohlavní vztahy od zhruba začátku dvacátého století po současnost. Plurál slova „teologie“ v názvu se tak uplatnil v závěru zejména při kontrastování liberálních pohledů a pohledu, který převládá v Římskokatolické církvi. Vzhledem k národnosti prof. Goertze je nepřekvapivé, že

se mnoho prostoru věnovalo také německé synodální cestě (tj. cestě založené na diskusi a konsenzu v církvi), jejíž závěry byly právě kontrastovány se závěry oficiálních vatikánských dokumentů. Mnoho prostoru bylo věnováno loňskému technickému povolení žehnat stejnopohlavním párům, pokud ono žehnání formou nepřipomíná manželství. Pro posluchače mohlo být překvapením, že zatímco široká veřejnost u nás brala povolení jako pokrok v konzervativním přístupu katolické církve – ostatně jako nežádoucí vývoj směrem k progresivním představám to interpretovala i česká biskupská konference, – tak pro zástupce německé synodální cesty to bylo spíše zklamání, neboť jejich konsenzus požadoval více.

Závěrem pátečního teologického programu byla pak projekce *Víry v barvách duhy* s následnou diskusí, zaměřenou na témata Bible a LGBTQ+, na manželství pro všechny a na otázku, jak mluvit s lidmi, kteří představě manželství pro všechny oponují z náboženských pozic.

Na Střeleckém ostrově, kde po celou dobu festivalu stála tzv. Pride Village, bylo možné nalézt stánek hnutí Logos ČR pro LGBTQ+ věřící, které ovšem sdružuje především křesťany, jak napovídá i ryba, kterou má ve znaku. V Pride Village byl jejich stánek jedním z několika reprezentantů neziskových organizací a sdružení, z nichž ne všechny byly úzce spojeny s hlavním tématem Prague Pride. Kromě toho se dal každý den najít ve Village program na dané téma – např. pátek byl věnovaný piknikům, úterý drag show, který po 22. hodině pokračoval v Pride Clubu na druhé straně ostrova.

Náboženská témata se jako obvykle projevovala i v sobotním vyvrcholení festivalu v podobě průvodu. V něm se mísily

Z diskuse *Žehnání lásky*.

Foto: Philippe Hniliců.

neziskové organizace a korporace, které přišly vyjádřit svou podporu a udělat si reklamu. Na jedné křesťanské straně stálo hnutí Logos, které mělo jako tradičně své místo a svůj transparent mezi jinými organizacemi v průvodu. Na druhé straně pak – jako obvykle – křesťanští odpůrci s také „tradičním“ transparentem „Česko není Sodoma“ (jemuž jako faktickému konstatování se jistě nedá oponovat). Odpůrci byli tentokrát rozmístěni na různých místech průvodu od Náměstí Republiky až po Letenské schody. Měli k dispozici tlampače, do kterých zvěstovali své poselství, které se tentokrát zaměřovalo především na zásadní důležitost konverze k víře v Ježíše, neboť nevěřit v něj „je hřích horší než vražda“. Protestující konzervativní křesťané však nenarušili veselou atmosféru průvodu.

Průvod byl letos doplněn mnoha strategicky umístěnými pódii s hudbou, takže žádná část průvodu nebyla v úplném tichu, což se předchozí rok úplně nevydařilo. Průvod jako každý rok končil na Letné v Pride Parku, kde čekala řada stánků s občerstvením, reprezentací neziskových organizací, reklamních zastoupení různých firem a malého množství prodejních míst malých tvůrců např. šperků atd. Program tam pokračoval až do večera na šesti stagích. Na jednom z nich se dokonce v pět hodin odpoledne konala bohoslužba se zástupci několika církví. Explicitně náboženský program byl pak zakončen závěrečnou ekumenickou bohoslužbou opět u sv. Martina ve Zdi, tentokrát spolupořádanou Logosem. Bohoslužbu sloužili manželé Vymětalovi v přímo vzorové ukázce ekumenického společenství, neboť Eva Vymětalová je farářkou československé církve husitské a Mikuláš Vymětal farářem Českobratrské církve evangelické. Vzhledem k posunům v oblasti žehnání stejnopohlavním svazkům se může stát, že podobně bude v budoucnu sloužit společně bohoslužbu ekumenický pár stejnopohlavní. ■

Mgr. **Barbara Oudová Holcátová** (*1989) je doktorkou v Ústavu filosofie a religionistiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Zabývá se především předislámskou Arábií a raným islámem, antropologií náboženství a křesťanskou náboženskou praxí.